

Jakość obrazów medycznych

Program wykładu:

Definicja jakości obrazu

Podstawowe czynniki mające wpływ na jakość obrazu

- rozmycie
- kontrast
- szum
- zniekształcenia

Ilościowa ocena jakości obrazu

Subiektywna ocena jakości

5 bitów

8 bitów

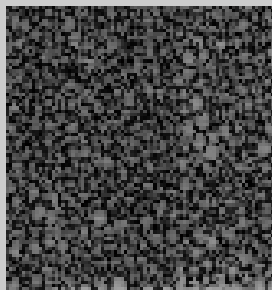
3 bity

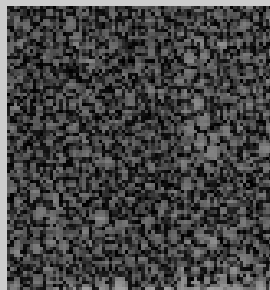

Subiektywna ocena jakości

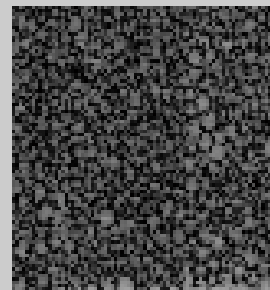
8 bitów

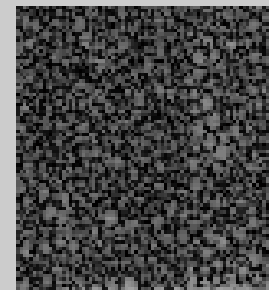
7 bitów

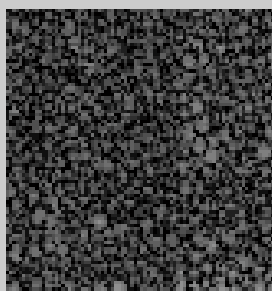
6 bitów

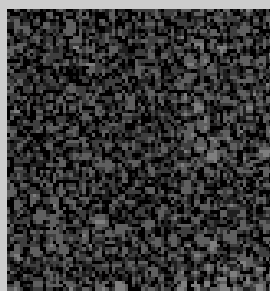
5 bitów

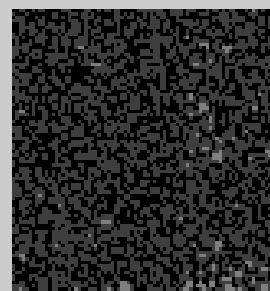
4 bity

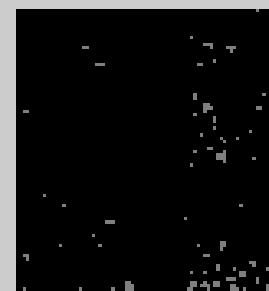
3 bity

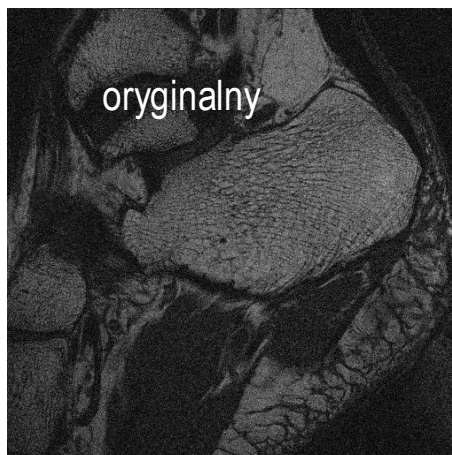
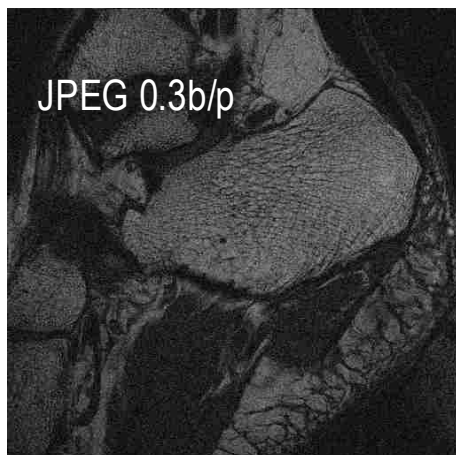
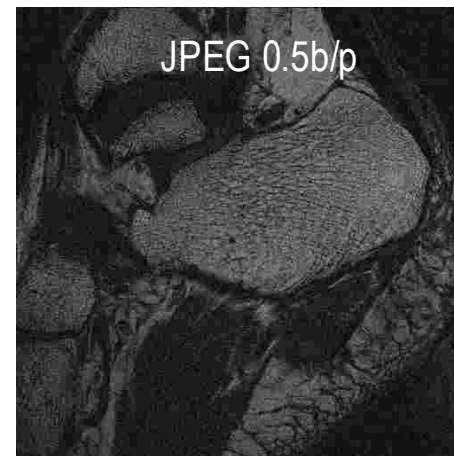
2 bity

1 bit

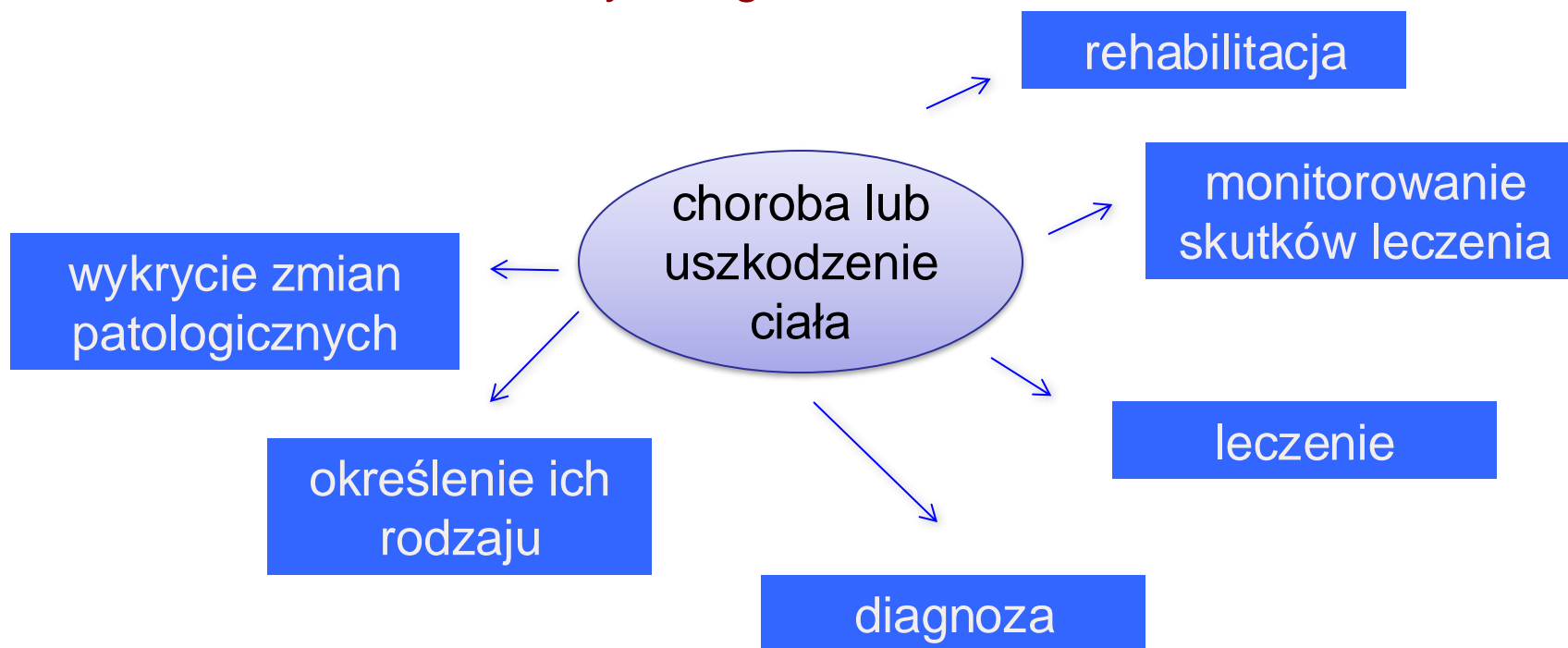
Wpływ kompresji na jakość

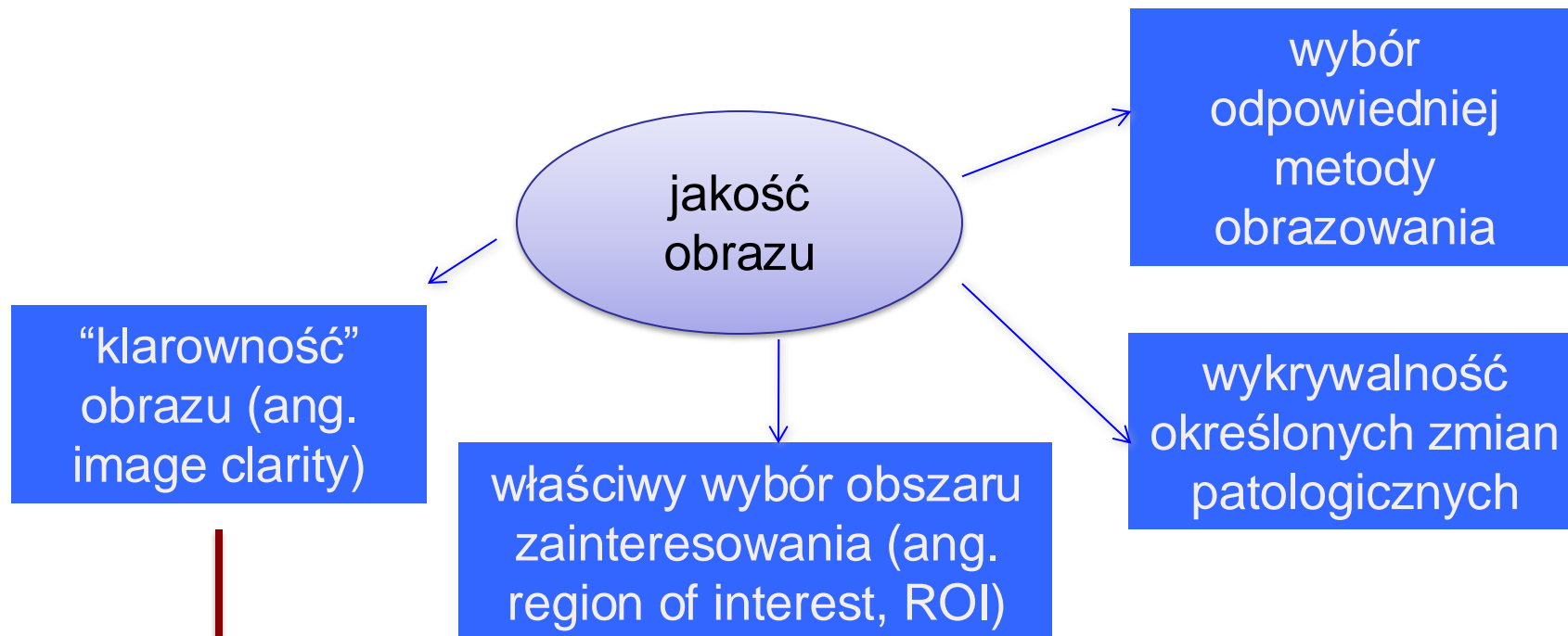
Jakość obrazu

Cele obrazowania medycznego:

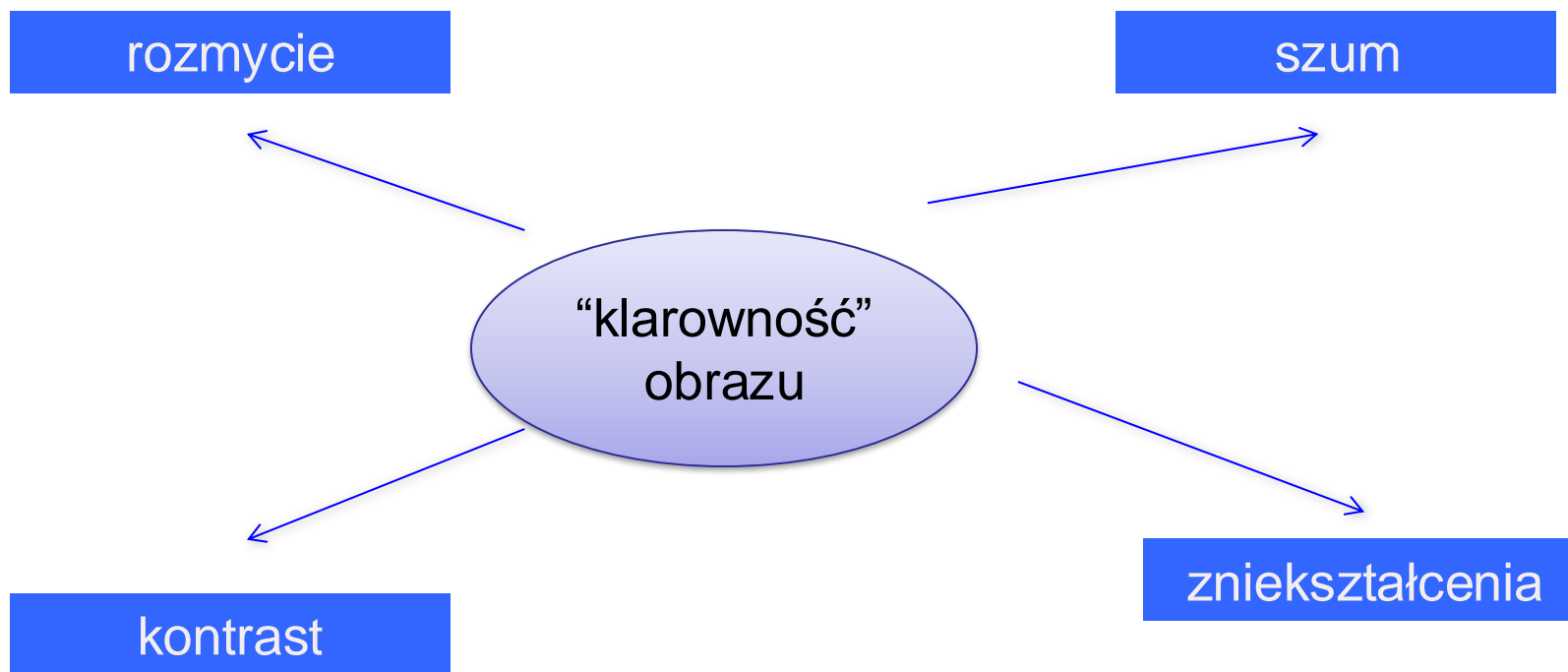
Jakość obrazu - stopień, w jakim obraz medyczny spełnia swoją rolę diagnostyczną

Cecha odwzorowująca diagnostyczną skuteczność informacji zawartej w obrazie (dotyczącej anatomii, fizjologii lub parametrów czynnościowych organów)

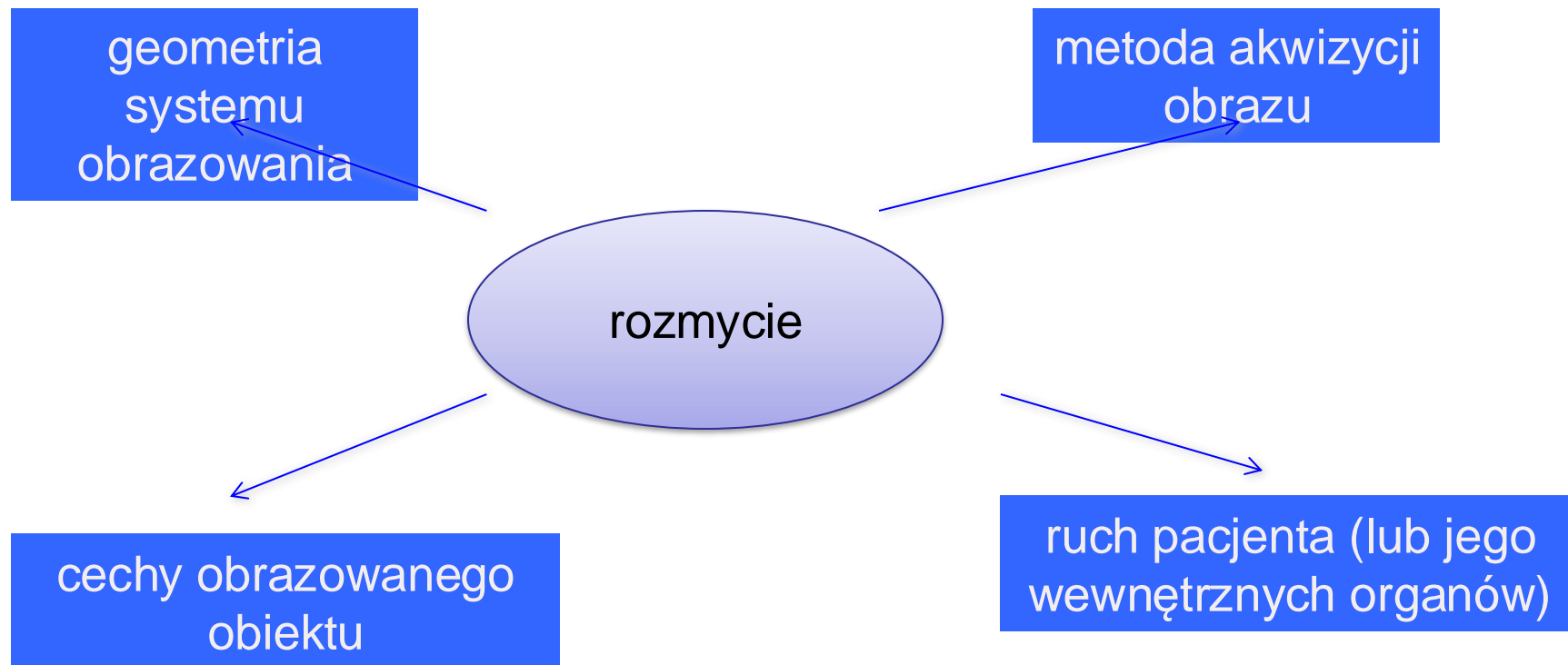

Rozmycie obrazu - przyczyny

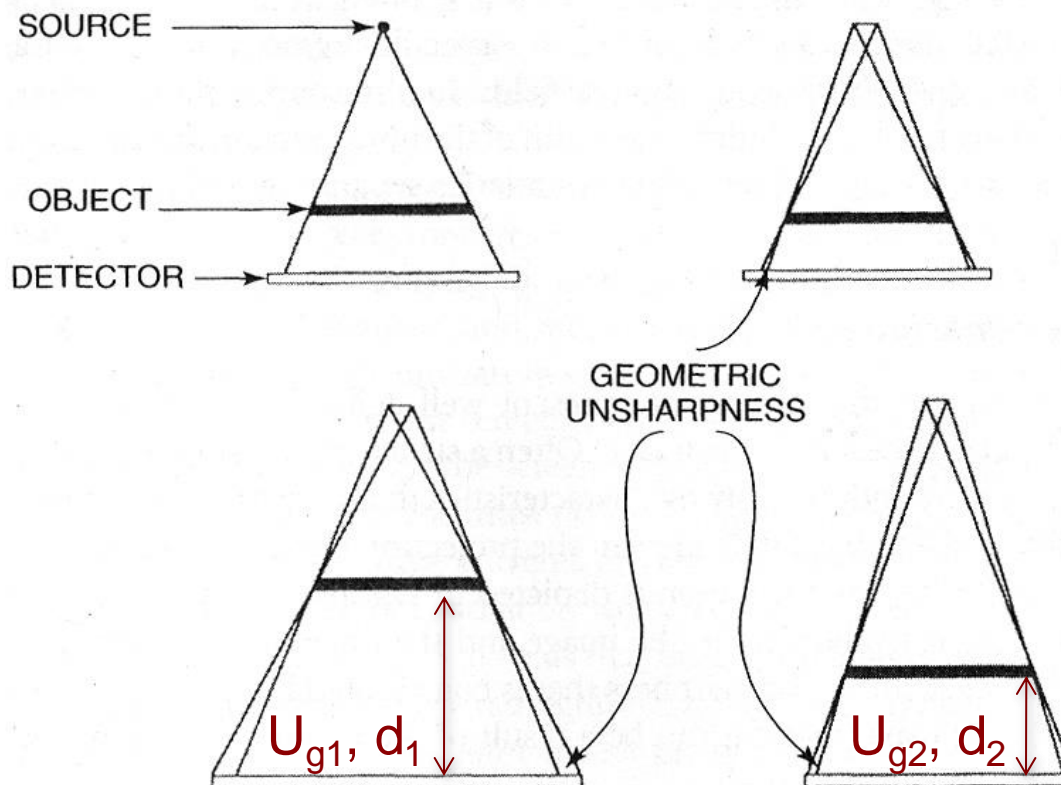
$$U = \sqrt{U_g + U_s + U_m + U_r}$$

Rozmycie obrazu spowodowane cechami geometrii systemu obrazowania

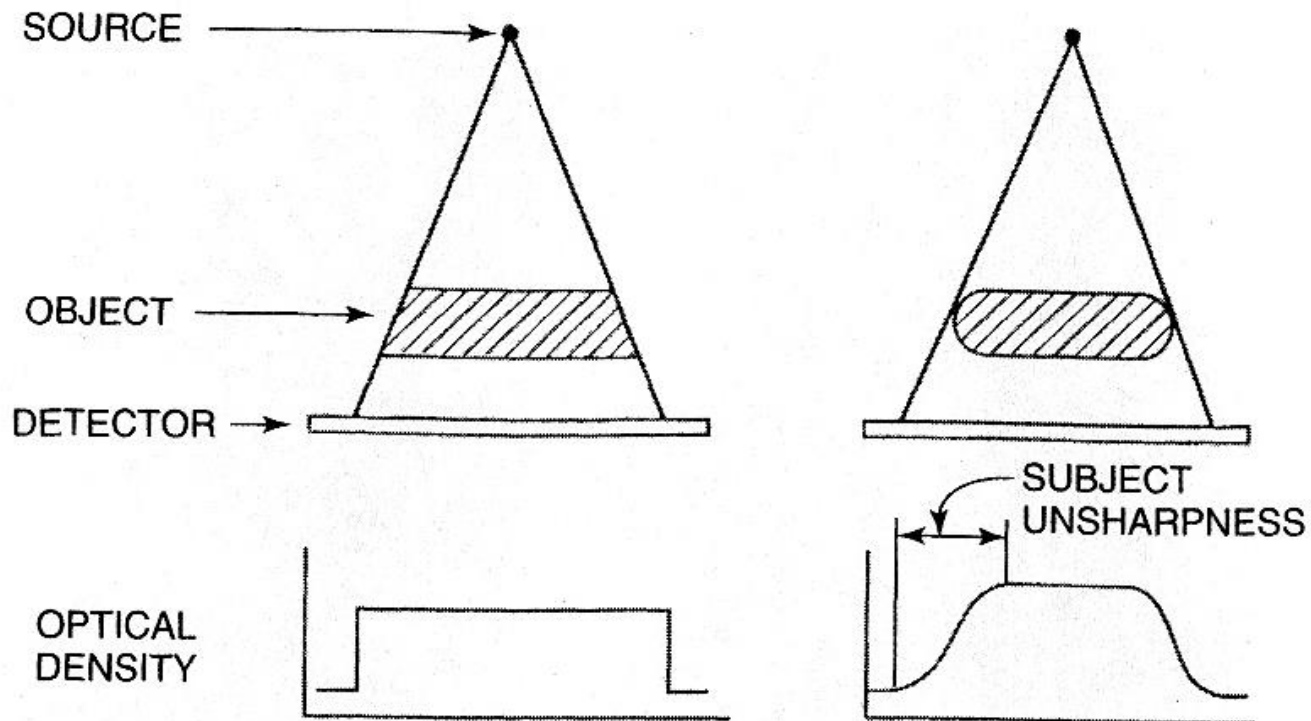

$$d_1 > d_2 \Rightarrow U_{g1} > U_{g2}$$

Rozmycie spowodowane cechami obrazowanego obiektu

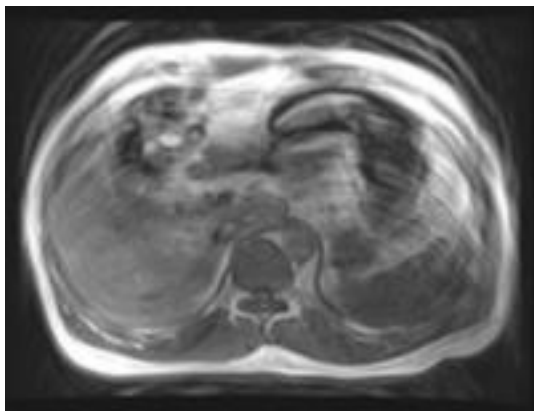

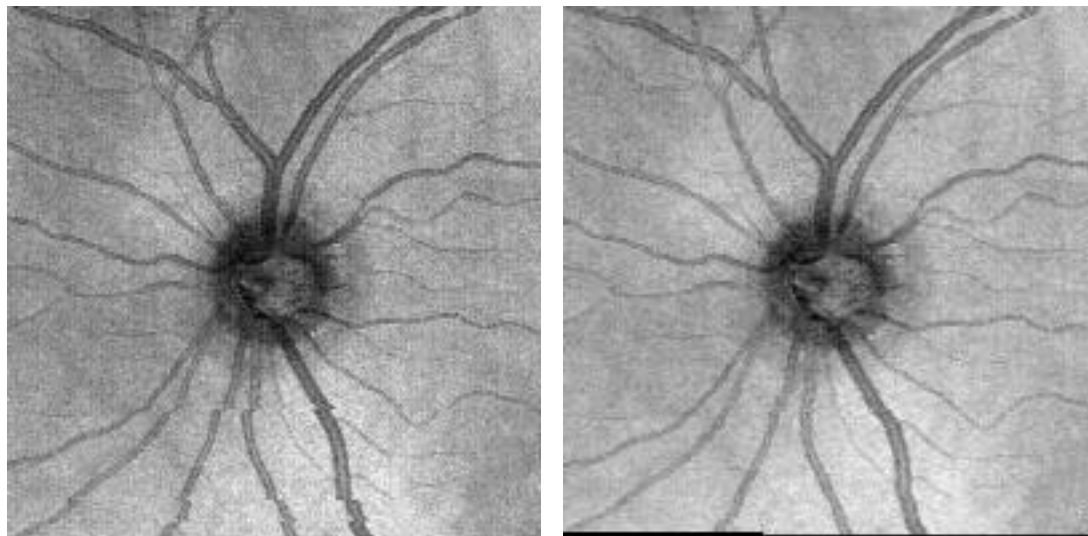
Struktura anatomiczna	Prędkość [mm/s]
Głowa	1-2
Podbrzusze (górną część)	20-40
Podbrzusze (dolną część)	15-30
Płuca	70-100 (150-200)
Serce	60-90 (100-130)

Przykłady zakłóceń wywołanych ruchem

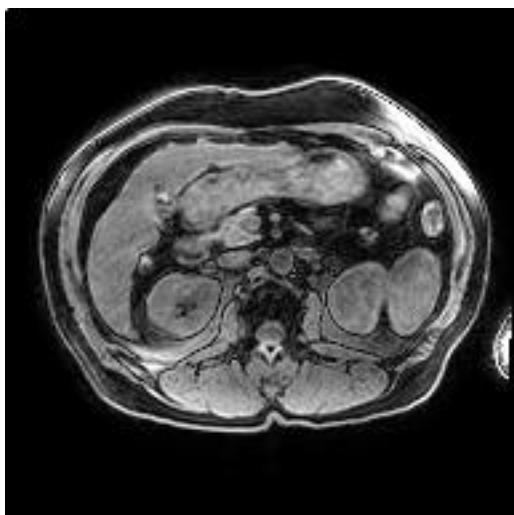
obraz RM

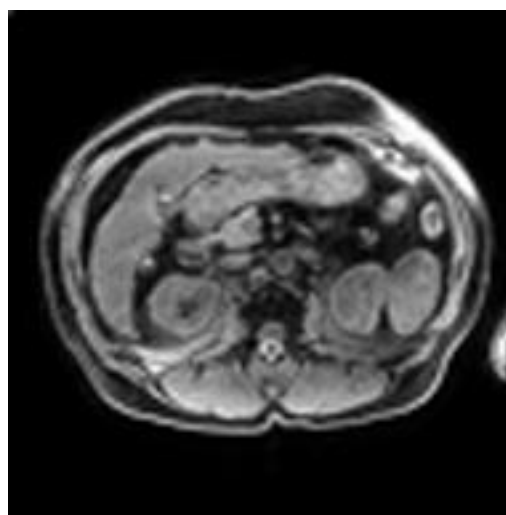
obraz siatkówki (OCT)

Rozmycie spowodowane procesem akwizycji obrazu

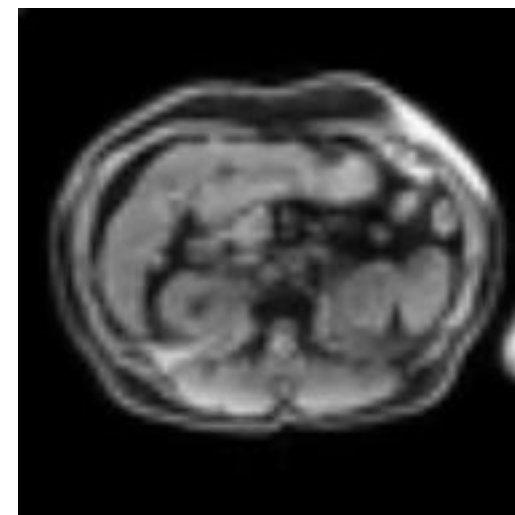
Spowodowane przez proces przekształcający dane zarejestrowane daną metodą obrazowania w obraz

macierz: 192x192
FOV: 400x400 mm

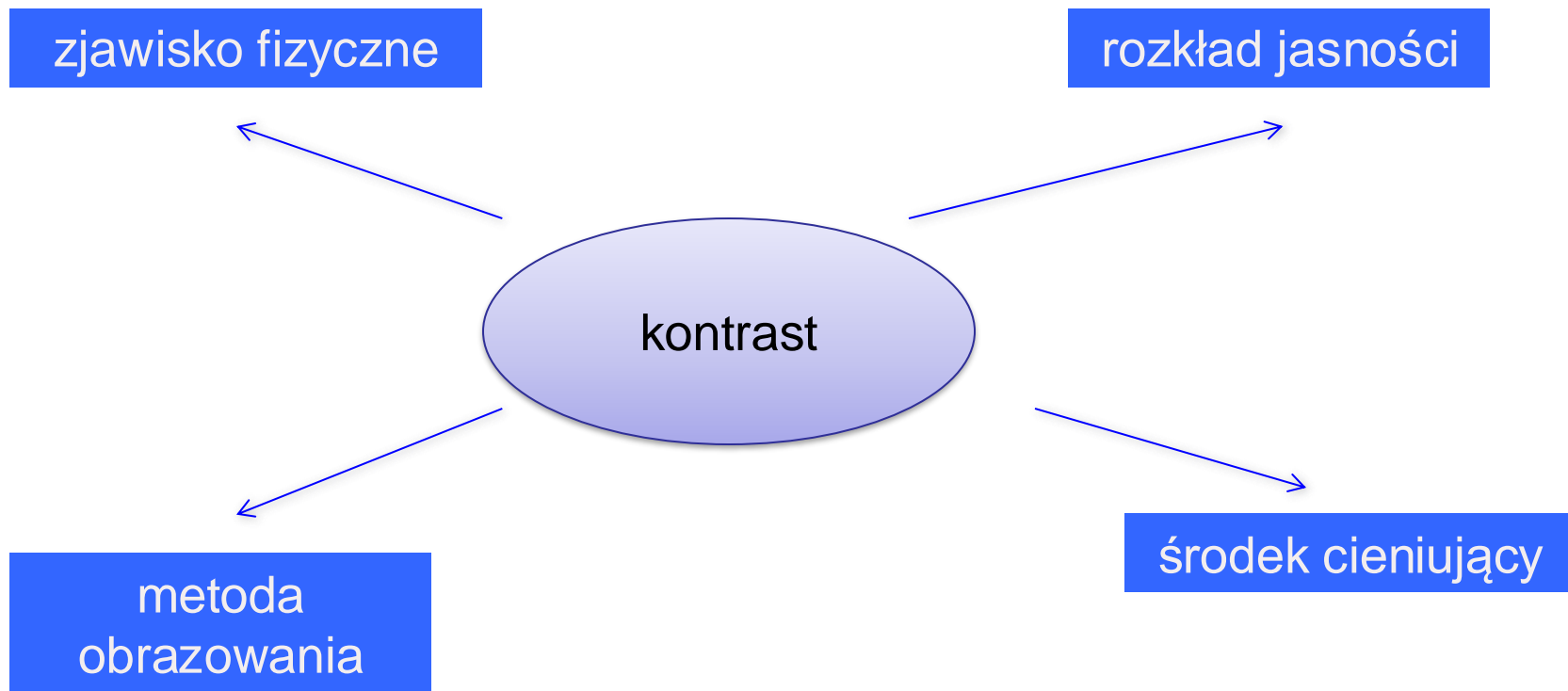

macierz : 96x96
FOV: 400x400 mm

macierz : 64x64
FOV: 400x400 mm

FOV – field of view – pole obrazowania

Kontrast określa zdolność rozróżnienia drobnych szczegółów (detali) obrazu

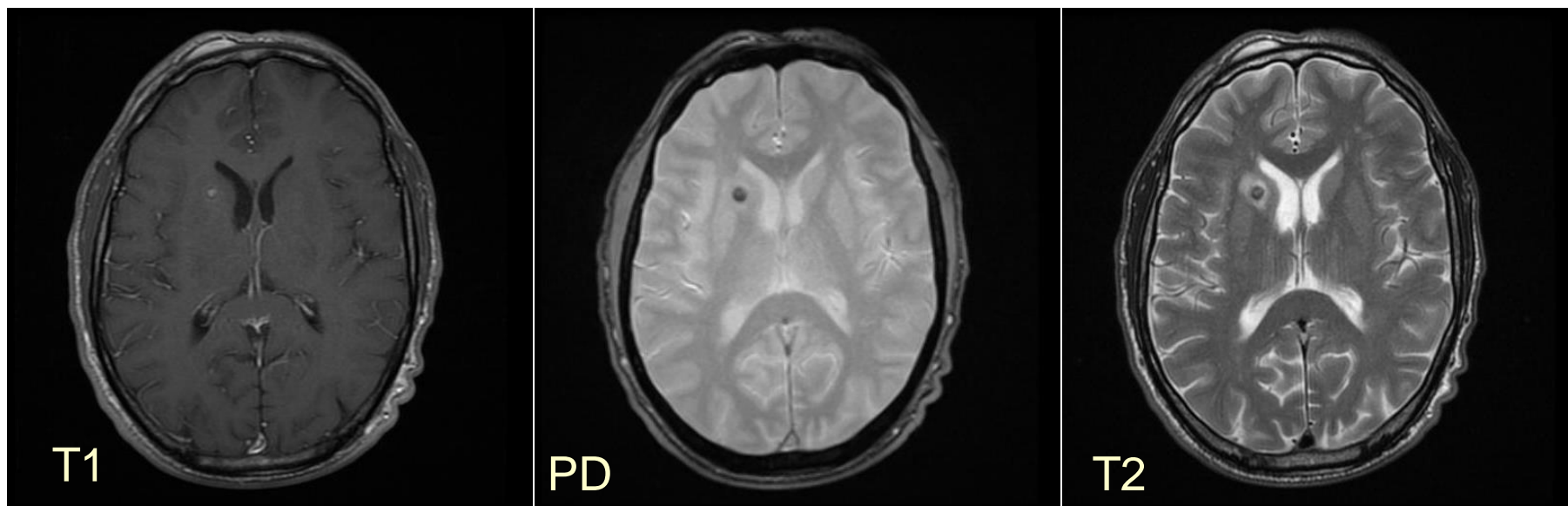
Zjawiska fizyczne wykorzystywane w obrazowaniu

Radiografia	Nuclear medicine	Ultrasound	Computed Tomography	Magnetic Resonance
Gęstość obiektu	Czas połowicznego rozpadu	Prędkość	Gęstość obiektu	Gęstość protonów
Liczba atomowa	Fizyka zderzeń cząstek	Impedancja akustyczna	Gęstość wiązki elektronów	Czasy relaksacji
Absorpcja	Koncentracja	Odbicie	Absorpcja	Fale RF

Kontrast obrazu zależy, na ile dane zjawisko fizyczne różnicuje obrazowane narządy

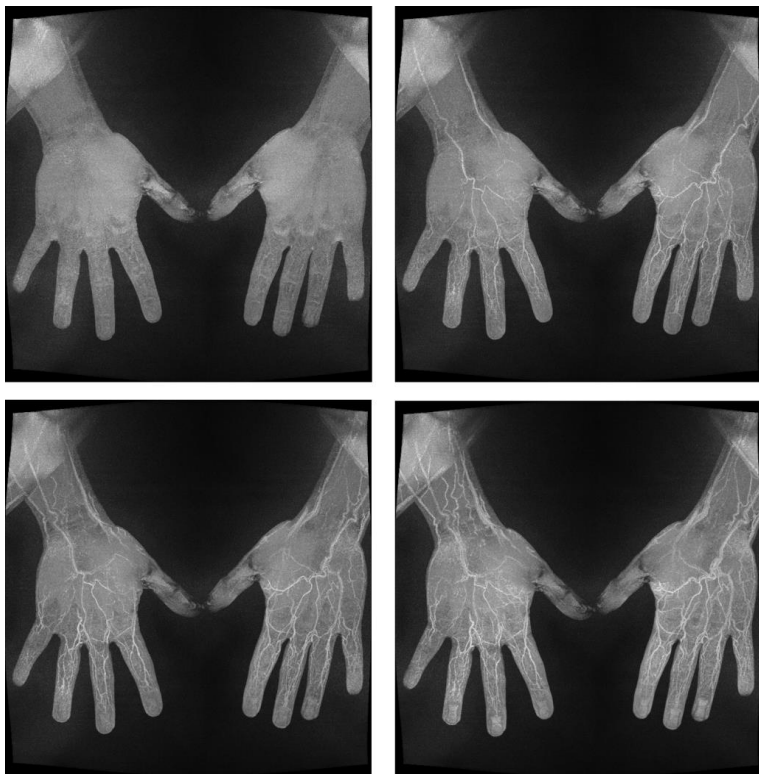

Różne sekwencje obrazowania rezonansu magnetycznego

Środek cieniujący (środek kontrastowy)

Angiorafia RM

Echo serca z kontrastem

Kontrast na bazie gadolinu (obraz RM)

Sposób wyświetlania obrazu

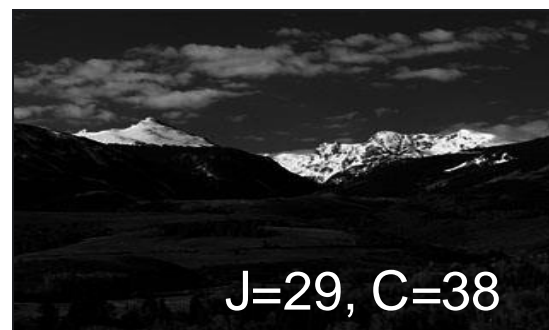
Zależy od odwzorowania jasności obrazu w systemie wyświetlającym

Jasność

$$B = \frac{1}{MN} \sum_{i=1}^M \sum_{j=1}^N f(i, j)$$

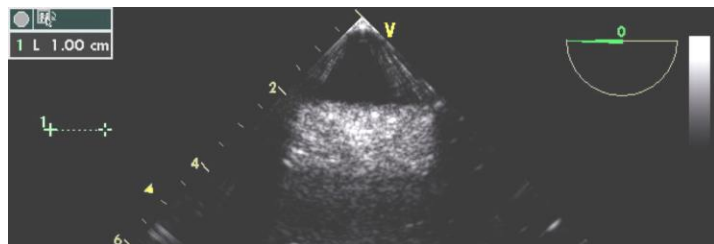
Kontrast

$$C = \sqrt{\frac{1}{MN} \sum_{i=1}^M \sum_{j=1}^N [f(i, j) - J]^2}$$

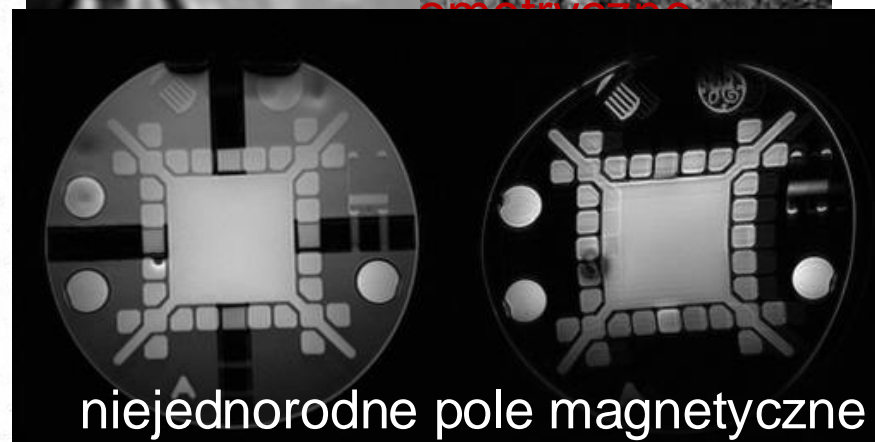
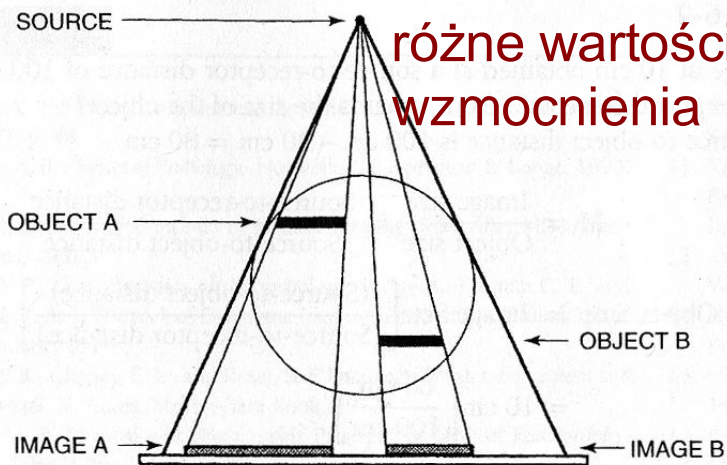

Zniekształcenia obrazu

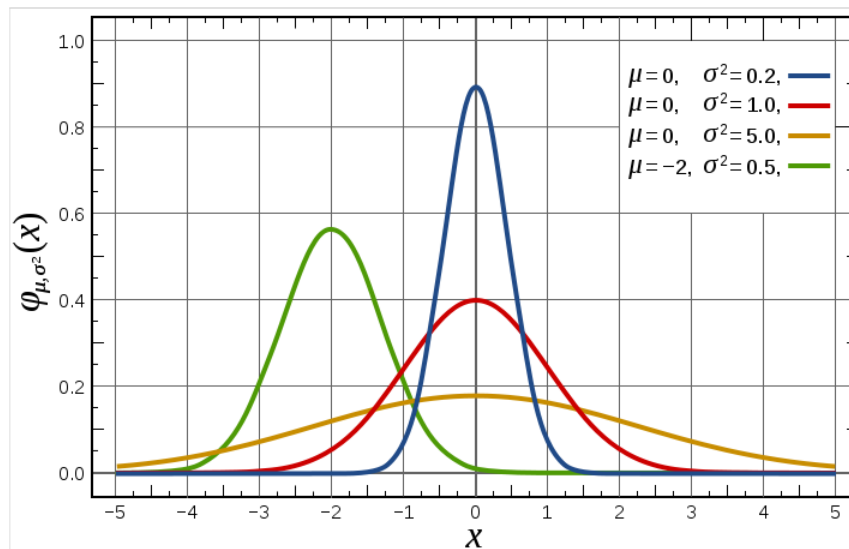
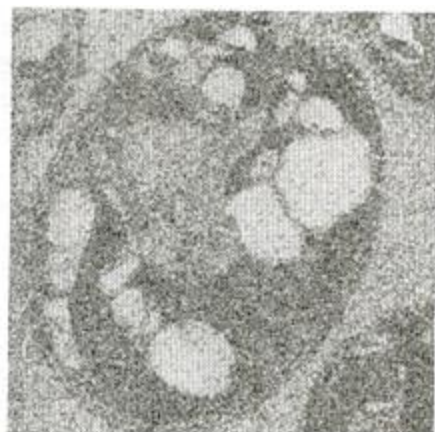
Spowodowane parametrami systemu formowania obrazu (obrazy optyczne), nierównomiernym wzmocnieniem (radiografia), niejednorodnościami pola magnetycznego (RM), wielokrotnymi odbiciami (ultrasonografia), ...

niekształcenia optyczne

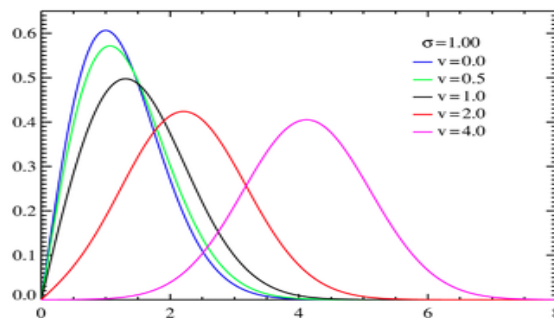
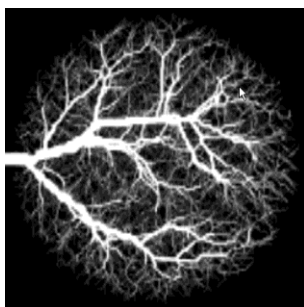

Szum o rozkładzie Gaussa

$$n_g(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi\sigma^2}} e^{-\frac{(x-m)^2}{2\sigma^2}}$$

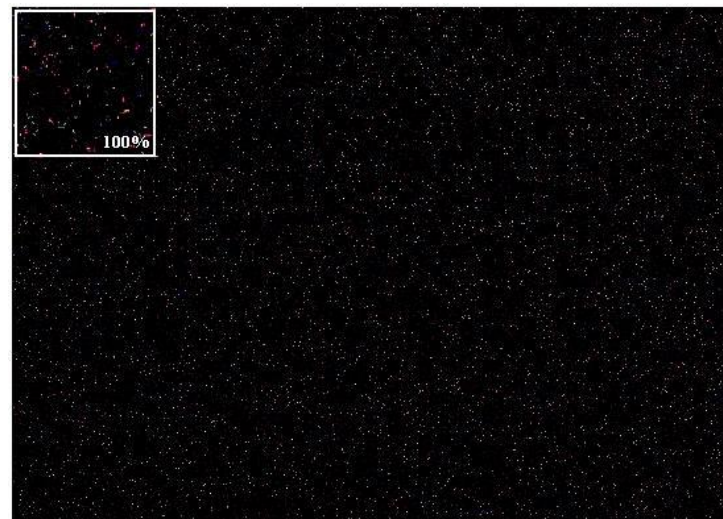
$$n_r(x) = \frac{x}{S} e^{-\frac{(x^2-n^2)}{2S^2}} I_0\left(\frac{xn}{S}\right)$$

Szum o rozkładzie Rice'a (RM)

Szum impulsowy
(losowy rozkład punktów o maksymalnych i minimalnych jasnościach)

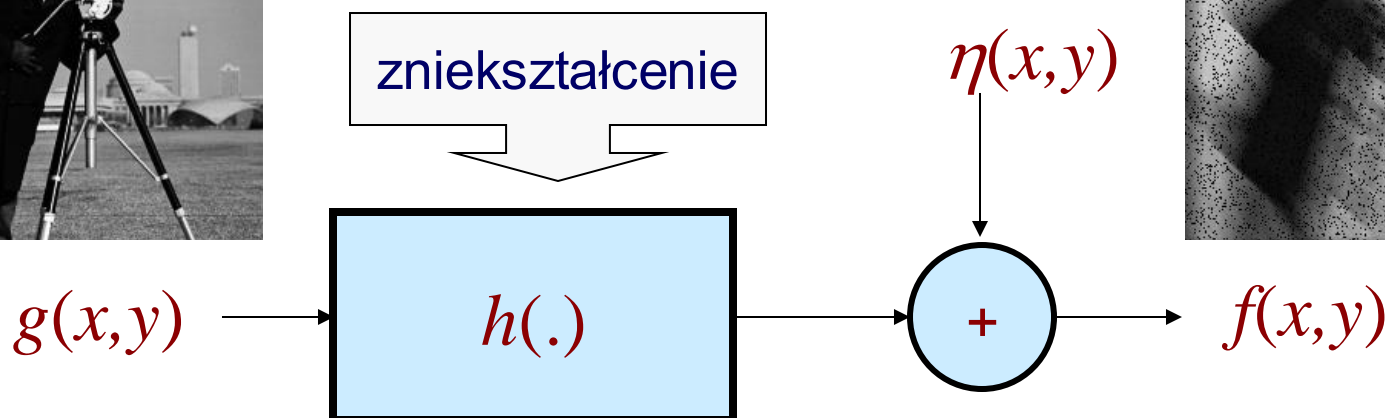
Szum impulsowy w matrycy CCD

Model zniekształcenia obrazu

Obraz źródłowy

Obraz zniekształcony

$$f(x,y) = H[g(x,y)] + h(x,y)$$

$$h[g(x,y)] = h(x,y) * g(x,y)$$

Stosunek sygnału do szumu

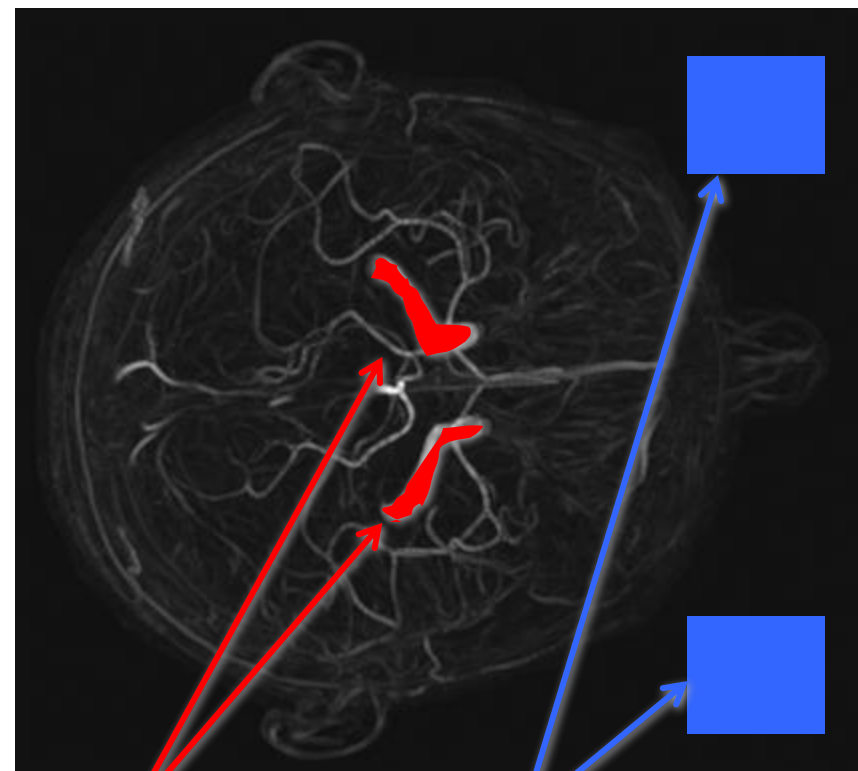
Oznaczany jako SNR (ang. signal to noise ratio) jest ilościową miarą jakości obrazu, określa jak bardzo obraz jest zakłócony przez szum

$$SNR = \frac{P(f)}{P(n)}$$

$$SNR_{dB} = 10 \log_{10} \frac{P(f)}{P(n)}$$

Ocena SNR w praktyce:

$$SNR = \frac{m_{signal}}{S_{noise}^2}$$

ROI do
estymacji
 μ_{signal}

ROI do
estymacji
 σ_{noise}

Filtr odwrotny – narzędzie do redukcji szumu

$$G(u, v) = H(u, v) \cdot F(u, v) + N(u, v)$$

$$\hat{F}(u, v) = \frac{1}{H(u, v)} \cdot G(u, v) = F(u, v) + \frac{1}{H(u, v)} \cdot N(u, v)$$

filtr odwrotny

Estymacja charakterystyki filtru odwrotnego może sprawiać problemy dla częstotliwości przy których $H(u, v) \approx 0$

Filtr Wienera – uogólniona postać filtru odwrotnego

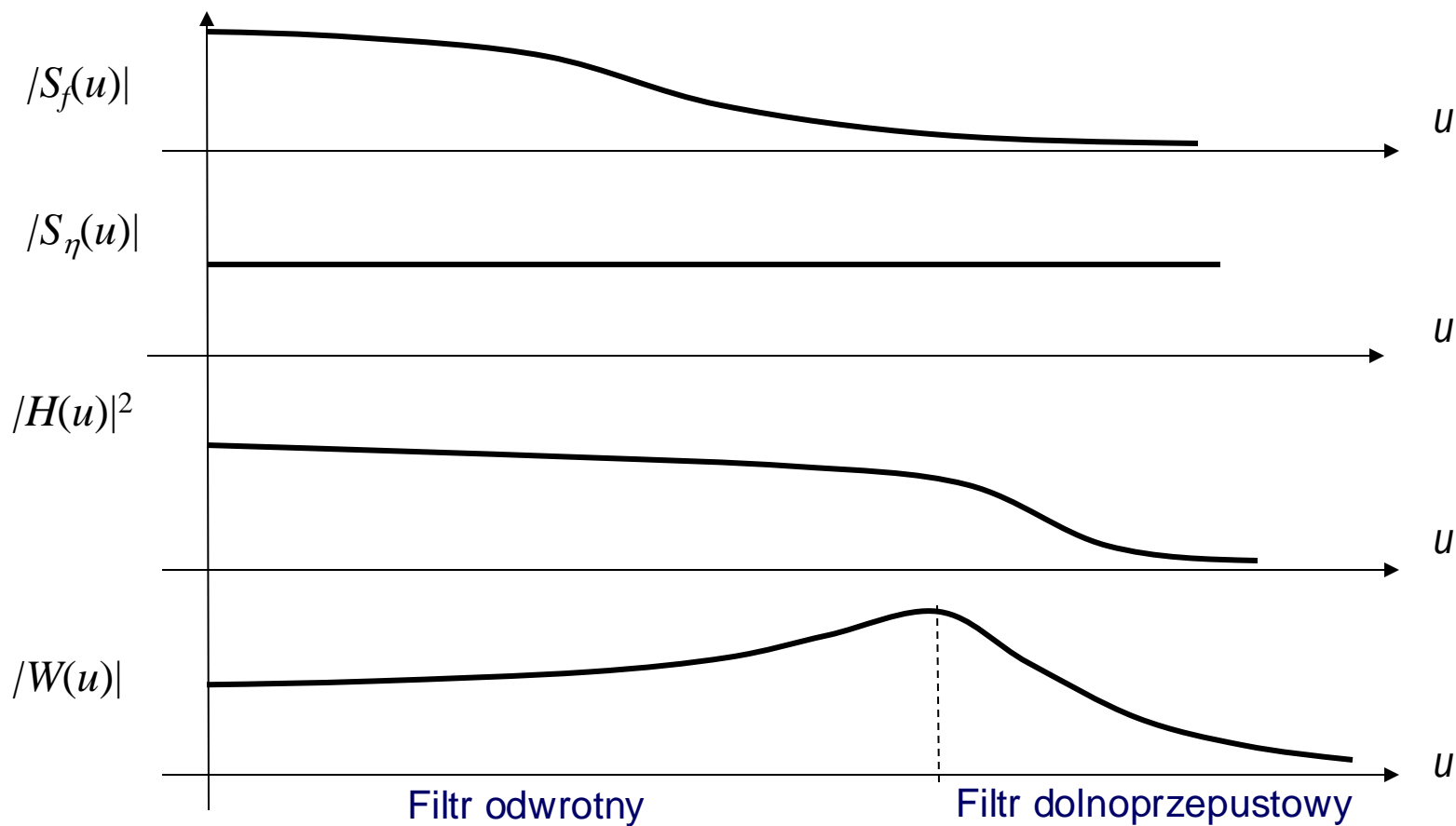
$$\hat{F}(u, v) = \frac{1}{H(u, v)} \times \frac{|H(u, v)|^2}{|H(u, v)|^2 + \frac{S_h(u, v)}{S_f(u, v)}} \times G(u, v)$$

K

- $S_f(u, v)$, $S_h(u, v)$ – widma gęstości mocy dla obrazu źródłowego i zniekształconego
- kiedy widma są niedostępne, wyznacza się parametr K jako odwrotność SNR $(\text{SNR})^{-1}$
- dla małych częstotliwości lub $K \rightarrow 0$ filtr Wienera odpowiada filtrowi odwrotnemu
- dla $K \rightarrow \infty$ filtr Wienera staje się filtrem dolnoprzepustowym

Filtr Wienera

Filtr Wienera – przykład zastosowania

obraz
oryginalny

zniekształcenie
(przesunięcie)

$L=31$ $\nearrow \varphi=45^\circ$

wynik restauracji
z użyciem filtra Wienera

Filtr Wienera - przykład

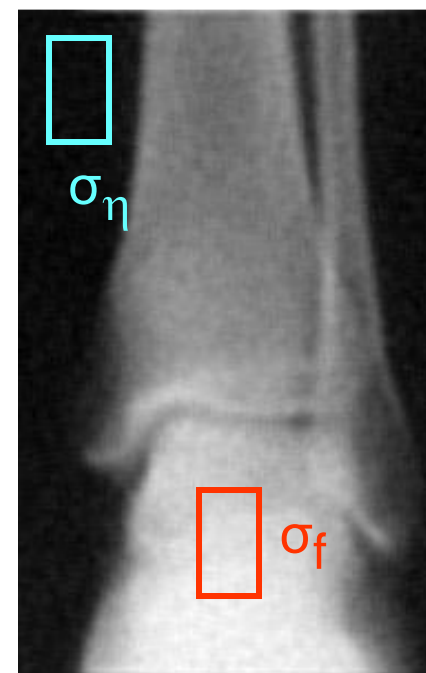
obraz
źródłowy

rozmycie +
szum Gaussa

filtr Wienera,
wykorzystane
 $S_f(u, v)$, $S_\eta(u, v)$

filtr Wienera,
 $K = \sigma_\eta / \sigma_f$

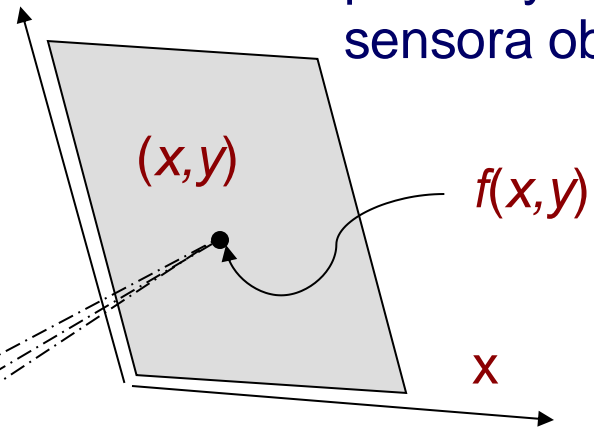

Funkcja rozmycia punktu (ang. Point Spread Function, PSF)

$$h(x, y) = \exp\left(-\frac{x^2 + y^2}{2\sigma^2}\right)$$

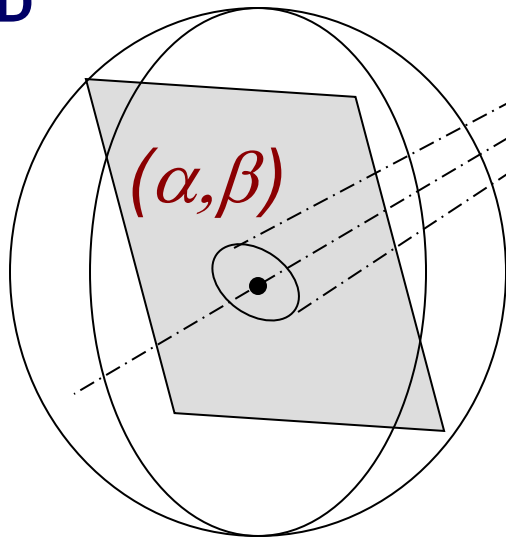
model formowania obrazu

płaszczyzna sensora obrazu

3D

$g(\alpha, \beta)$

$$f(x, y) = \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} g(a, b) h(x, y, a, b) da db$$

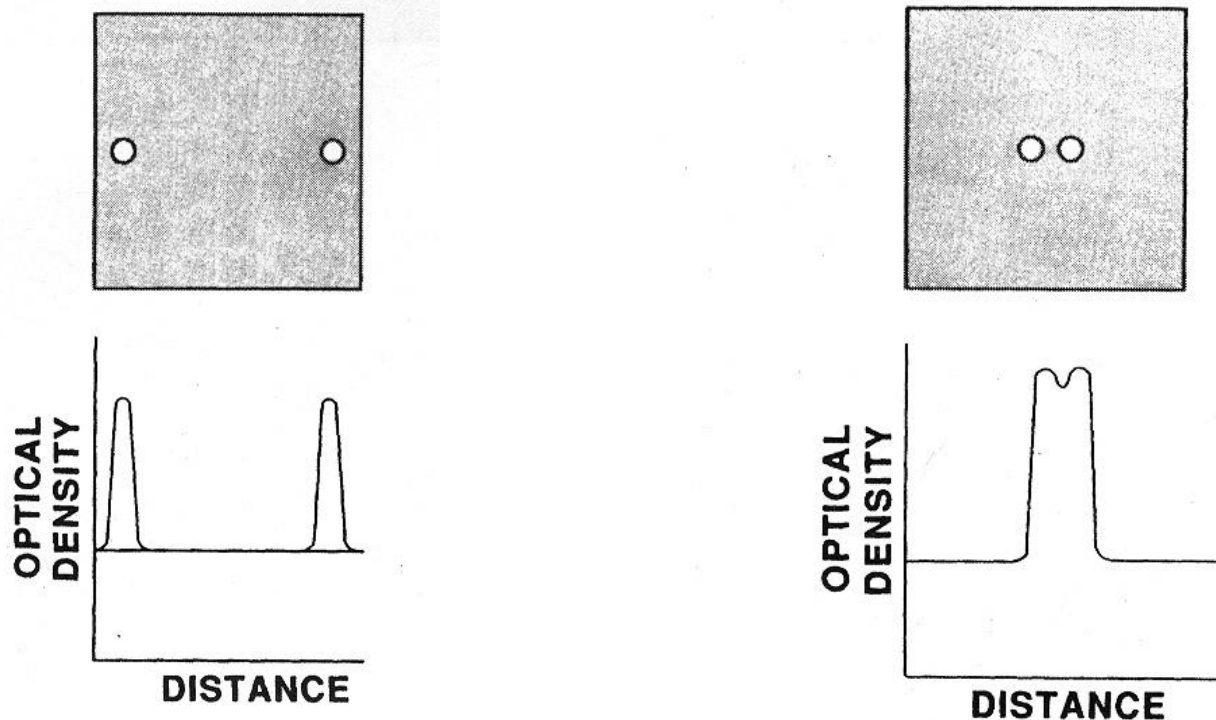
$h(\cdot)$ – funkcja rozmycia punktu systemu obrazowania, określa odwieź systemu pobudzenie punktowym źródłem promieniowania (wymuszenie impulsowe)

Funkcja rozmycia punktu (PSF)

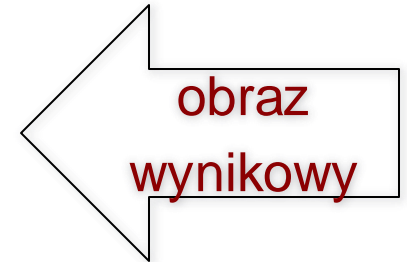
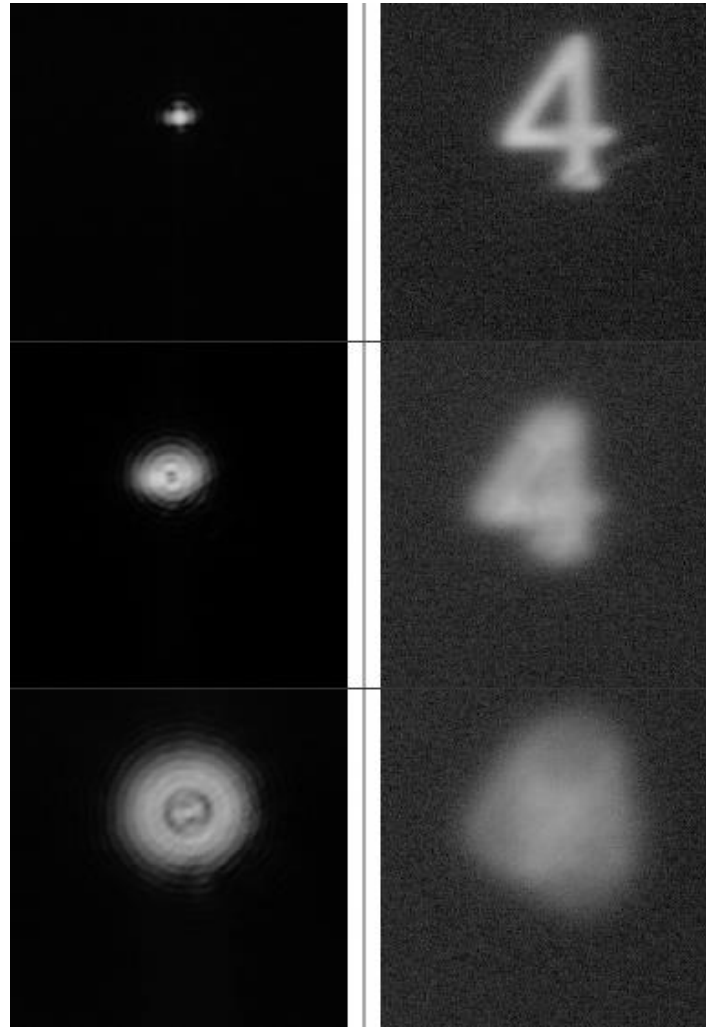
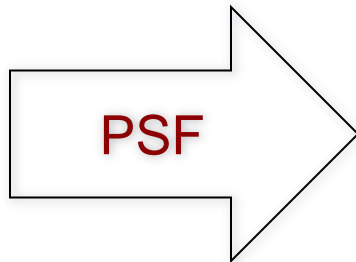
PSF określa minimalną odległość między obrazowanymi obiektami zapewniającą ich jednoznaczne rozróżnienie

obiekty leżące zbyt blisko siebie są
uwidaczniane jako pojedynczy obiekt

Funkcja rozmycia punktu (PSF)

Funkcja przenoszenia modulacji (ang. Modulation Transfer Function, MTF)

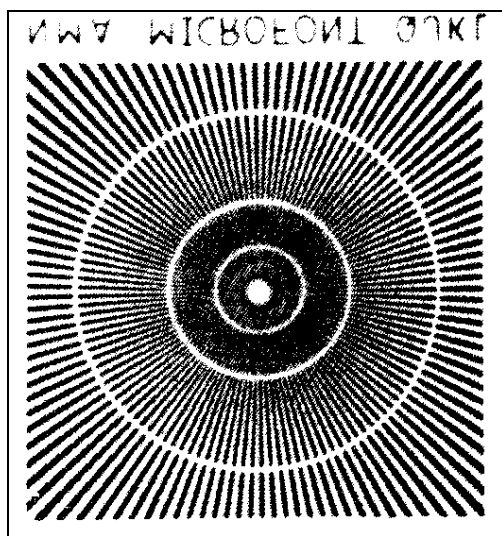
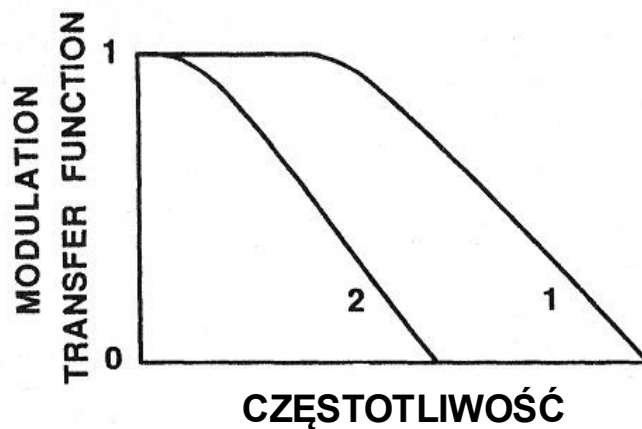
$$F(u, v) = G(u, v)H(u, v)$$

MTF jest transformatą Fouriera PSF. Określa charakterystykę częstotliwościową systemu obrazowania.

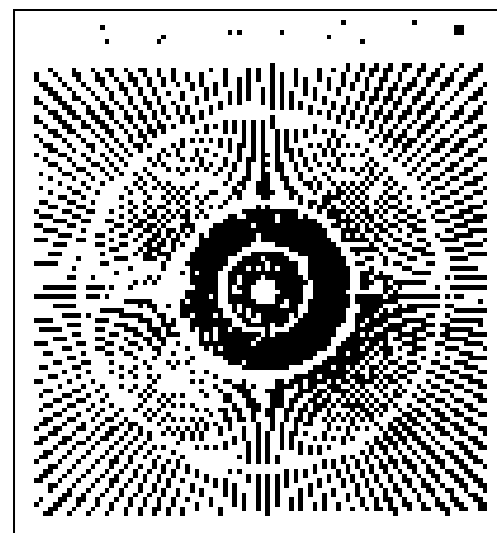
$$H(u, v) = \mathbf{F}[h(x, y)]$$

Funkcja przenoszenia modulacji (MTF)

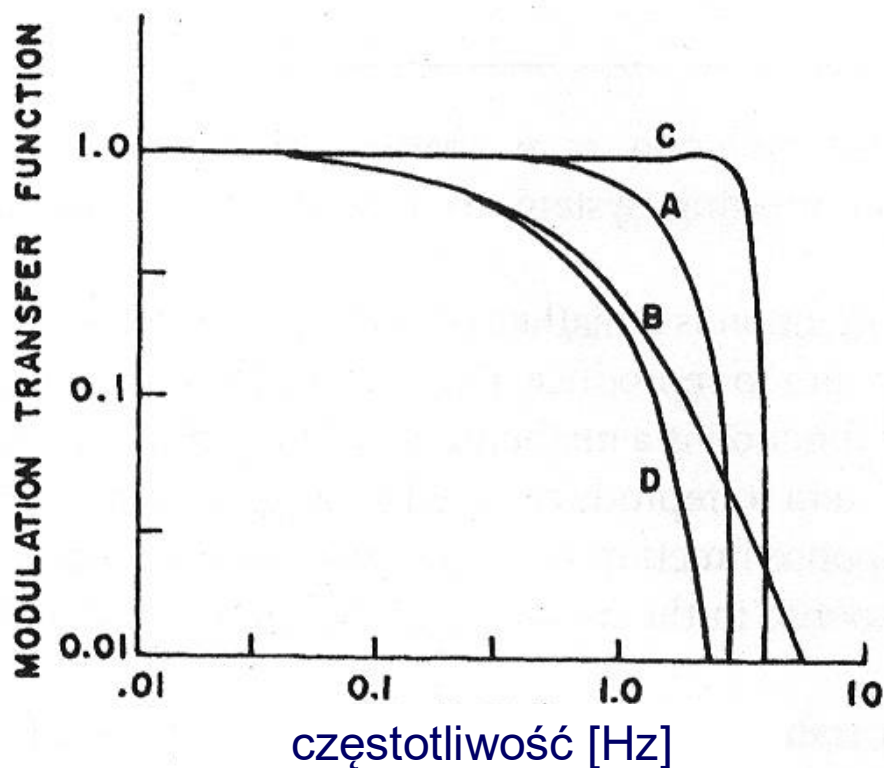

MTF 1
500 dpi

MTF 2
100 dpi

Funkcja przenoszenia modulacji (MTF)

MTF systemu radiograficznego:

- A) parametry kliszy
- B) system formowania obrazu
- C) obrazowany obiekt (ruch)
- D) funkcja dla całego systemu